सुनवल नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः ३ | संख्या : ३ | मितिः २०७६/१०/२७

भाग–२

सुनवल नगरपालिका

निजि जग्गाको माटो उत्खनन् तथा ओसारपसार सम्बन्धि कार्यविधि-२०७६

प्रस्तावना :

स्थानीय स्तरको विकास निर्माणको लागि स्थानिय श्रोतको पहिचान गर्ने र सो साधन श्रोतको समुचित परिचालन गरि माटोको सहज आपुर्ति गर्ने, सतह नमिलेको खेतियोग्य जग्गाको सतह मिलाउने, माछापोखरी निर्माण गर्दा बढी भएको माटो बिक्री वितरण गर्ने लगायतका कार्यहरुलाई व्यवस्थित र नियमित गर्नका लागि कार्यविधि तयार पारि कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनिय भएकोले, स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा ५ नं. प्रदेश सरकार नदीजन्य पदार्थ व्यवस्थापन कार्यविधि २०७५ को परिच्छेद ३ दफा ४ उपदफा १ ले दिएको अधिकार तथा मार्गनिर्देश अनुसार सुनवल नगरपालिकाको प्रशासकिय कार्यबिधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ को दफा ४ बमोजीम सुनवल नगरकार्यपालिकाले निजि जग्गाको माटो र नदिजन्य पदार्थ उत्खनन् सम्बन्धी कार्यविधि २०७६ जारी गरेकोछ ।

खण्ड १

निजि जग्गाको माटो उत्खनन् सम्बन्धि व्यवस्था

१) **अनुमति नलिइ उत्खनन् कार्य गर्न नहुने :**

यस नगरपालिका भित्रका निजि जग्गाको माटो तथा नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा ओसार पसार गर्न यस नगरपालिकाको अनुमतिपत्र नलिई उक्त कार्य गर्न गराउन पाइने छैन ।

२) **उत्खनन् अनुमति पत्रको प्रकृया :**

क) निजि जग्गाको माटो तथा नदिजन्य पदार्थ उत्खनन् तथा ओसारपसार गर्न

चाहने व्यक्ति वा संस्थाले आवश्यक कागजात सहित सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ

ख) सम्बन्धित वडाध्यक्षबाट तोकादेश लिई वडाका कर्मचारीले सम्बन्धित स्थानको स्थलगत अवलोकन गरि सँधियारहरु समेतको उपस्थितिमा सर्जमिन गरि मुचुल्का तयार पारि मुचुल्का सहित नगरपालिकामा पठाउनुपर्नेछ ।

ग) सम्बन्धित वडाको काम गर्ने जिम्मा पाएका नगरपालिका कार्यालयका प्राविधिक कर्मचारीले उत्खनन् हुने स्थलको अवलोकन गरि सँधियार समेतको रोहवरमा उत्खनन् गर्न चाहेको वा उत्खनन् हुनसक्ने परिमाण एकीन गरि सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।

घ) यसरी प्राविधिक कर्मचारीबाट उत्खनन् गर्न सकिने परिमाण सहित सिफारिस प्राप्त भई आए पछि नगरपालिका कार्यालयले नियमानुसारको राजश्व लिई अनुसूची १ को ढाँचामा उत्खनन् तथा ओसारपसार गर्ने अनुमति दिनेछ ।

च) उत्खनन् अनुमतिपत्र प्रदान गर्दा उत्खनन् गर्ने जग्गाको क्षेत्रफल, अनुमति दिएको अनुमानित परिमाण, ढुवानीका साधनको नं., उत्खनन् गरि ढुवानी गर्ने अवधि, ढुवानी गरि लैजाने स्थान स्पष्ट रुपमा लेखिदिनु पर्नेछ ।

३) निवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजपत्रहरु

क) उत्खनन् हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

ख) उत्खनन् हुने जग्गाको ब्लु प्रिन्ट वा नापी नक्सा

ग) जग्गाधनीको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

४) उत्खनन् मापदण्ड

क) बस्ती, बाटो, स्कुल, मन्दिर क्षेत्र वरपर माटो उत्खनन् गर्दा सुनवल नगरपालिकाको राजश्व अनुगमन समितिको अनिवार्य समन्वयमा मात्र गर्न पाईनेछ ।

ख) अनुगमन समितिले उत्खनन् र ओसारपसार सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । उत्खनन् गर्ने पक्षले अनुगमन समितिले दिएको निर्देशन पालना गर्नुपर्नेछ ।

ग) मापदण्ड विपरित कार्य गरेमा अनुगमन समितिले उत्खनन् कार्य रोक

लगाई उत्खनन् तथा ढुवानी कार्यमा प्रयोग भएका साधन नियन्त्रणमा लिन सक्नेछ ।

घ) खेतको सतह मिलाउने प्रयोजनको लागि उत्खनन् गरेको भएमा सँधियारहरुको खेतको सतहको प्रतिकूल हुनेगरि उत्खनन् गर्न पाईनेछैन ।

ङ) उत्खनन् गर्ने कार्य दिनको समयमा मात्र गर्नुपर्नेछ ।

च) उत्खनन् कार्य समाप्त भए पछि जुन उद्देश्यका लागि उत्खनन् गरिएको हो सो उद्देश्य अनुरुपको कार्य प्रारम्भ गर्नुपर्नेछ ।

छ) निजि जग्गामा उत्खनन् गर्दा छेउछाउमा रहेका सार्वजनिक, सरकारी, पर्ति तथा वन क्षेत्रको जग्गामा उत्खनन् गर्न पाईने छैन ।

ज) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नदि किनाराबाट ५०० मीटर भित्र उत्खनन् गर्नुपरेमा नगरपालिकाको राजश्व अनुगमन समितिले सो क्षेत्रको स्थलगत अनुगमन गरि पर्यावरणीय तथा नदी सुरक्षाको दृष्टिले उत्खनन् गर्न दिन सकिने वा नसकिने विषयमा सिफारिस गरेपछि सकिने भएमा मात्र उत्खनन् अनुमति दिन सकिनेछ ।

खण्ड २
माछा पोखरी उत्खनन् सम्बन्धि व्यवस्था

१) अनुमति लिनुपर्ने :

यस नगरपालिका भित्र निजि जग्गामा माछापोखरी खन्नका लागि यस नगरपालिकाको अनुमति लिनुपर्नेछ ।

२) उत्खनन् अनुमति पत्रको प्रकृया :

क) माछापोखरी खन्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले आवश्यक कागजात सहित सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

ख) अनुमतिका लागि पेश गर्दा पोखरी खन्दा निस्केको माटो त्यही पोखरी वरिपरि व्यवस्थापन गर्ने हो वा बढी माटो बेचबिखन गर्नेहो पत्रमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

ग) यदि बढी माटो बेचबिखन गर्नेहो भने सोको अनुमानित परिमाण समेत निवेदनमा एकीन गर्नुपर्नेछ ।

घ) यसरी प्राप्त निवेदनमा सम्बन्धित वडाध्यक्षबाट तोकादेश लिई

वडाका कर्मचारीले सम्बन्धित स्थानको स्थलगत अवलोकन गरि सँधियारहरु समेतको उपस्थितिमा सर्जमिन गरि मुचुल्का तयार पारि नगरपालिकामा पठाउनुपर्नेछ ।

ङ) नगरपालिका कार्यालयले पोखरी बनाई बढी हुन सक्ने माटो ओसारपसारका लागि राजश्व तिरेर अनुमति लिनुपर्ने शर्त सहित पोखरी खन्ने कार्यको लागि अनुमति दिनेछ ।

च) पोखरी खन्ने व्यक्तिले पोखरी निर्माण पश्चात बढी हुने माटो ओसापसारको लागि नगरपालिका कार्यालयमा पुनः अनमति माग गर्नुपर्नेछ ।

छ) पोखरी खन्ने क्रममा नदिजन्य पदार्थ (मिस्कट, वालुवा) निस्केमा नगरपालिकालाई सोको जानकारी दिनु पर्नेछ। नगरपालिकाले नदीजन्य पदार्थको राजस्व बुझिलिई उत्खनन् तथा बेचबिखन अनुमति दिनेछ

छ) सम्बन्धित वडाको काम गर्ने जिम्मा पाएका नगरपालिका कार्यालयका प्राविधिक कर्मचारीले पोखरी बनाई बढी भएको माटोको नापजाँच गरि परिमाण एकीन गरि सिफारिस गर्नुपर्नेछ

घ) यसरी प्राविधिक कर्मचारीबाट उत्खनन् गर्न सकिने परिमाण सहितको सिफारिस प्राप्त भई आए पछि नगरपालिका कार्यालयले नियमानुसारको राजश्व लिई अनुसूची १ को ढाँचामा ओसारपसार गर्ने अनुमति दिनेछ ।

ङ) ओसारपसार अनुमतिपत्र प्रदान गर्दा ओसारसपार गर्ने माटोको अनुमानित परिमाण, ढुवानीका साधनको नं., ढुवानी गर्ने अवधि, ढुवानी गरि लैजाने स्थान स्पष्ट रुपमा लेखिदिनु पर्नेछ ।

३) निवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजपत्रहरु

क) उत्खनन् हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

ख) उत्खनन् हुने जग्गाको ब्लु प्रिन्ट वा नापी नक्सा

ग) जग्गाधनीको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

घ) मत्स्यजोन कार्यालय नवलपरासीको सिफारिस पत्र वा नगरपालिकाको कृषि विकास शाखाको सिफारिस पत्र

४) पोखरी निर्माण मापदण्ड :

क) बस्ती, बाटो, स्कुल, मन्दिर क्षेत्र वरपर पोखरी खन्न पाईनेछैन ।

ख) मापदण्ड विपरित कार्य गरेमा अनुगमन समितिले उत्खनन् कार्य रोक लगाई उत्खनन् तथा ढुवानी कार्यमा प्रयोग भएका साधन नियन्त्रणमा लिन सक्नेछ ।

ग) माछापोखरीको निर्माण गर्दा पोखरीको गहिराई बढीमा ६ फुट भन्दा बढी हुनेछैन ।

घ) साँधबाट कम्तिमा १.५ मीटर छाडेर मात्र पोखरी खन्नुपर्नेछ ।

ङ) उत्खनन् गर्ने कार्य दिनको समयमा मात्र गर्नुपर्नेछ ।

च) अनुगमन समितिले उत्खनन् र ओसारपसार सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । उत्खनन् गर्ने पक्षले अनुगमन समितिले दिएको निर्देशन पालना गर्नुपर्नेछ ।

छ) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नदि किनाराबाट ५०० मीटर भित्र उत्खनन् गर्नुपरेमा नगरपालिकाको राजश्व अनुगमन समितिले सो क्षेत्रको स्थलगत अनुगमन गरि पर्यावरणीय तथा नदी सुरक्षाको दृष्टिले उत्खनन् गर्न दिन सकिने वा नसकिने विषयमा सिफारिस गरेपछि सकिने भएमा मात्र उत्खनन् अनुमति दिन सकिनेछ ।

खण्ड ३
ढुवानी सम्बन्धि व्यवस्था

१) वार्षिक अनुमति लिनुपर्ने

निजि जग्गाबाट उत्खनन् गरिने पदार्थ ढुवानी गर्न चाहने सवारीधनीले राजश्व बुझाई नगरपालिका कार्यालयबाट तोकिएको चालु आ.व.का लागि अनुमति लिनुपर्नेछ ।

२) अनुमति सम्बन्धि प्रकृया :

क) यस्तो अनुमति लिनका लागि आफ्नो सवारी साधनको कागजातहरुको फोटोकपी सहित निबेदन पेश गर्नुपर्नेछ

ख) नगरपालिका कार्यालयले अनुसुची २ बमोजिमको ढाँचामा अनुमति दिनुपर्नेछ ।

३) ढुवानी गर्ने सवारी साधनले टालीमा त्रिपालले राम्रोसंग छोपेर र धुलो नउडाइकन ओसारपसार गर्नुपर्नेछ ।

खण्ड ४
राजश्व सम्बन्धी ब्यबस्था

१) निजि जग्गा वा पोखरीको माटो उत्खनन् तथा ओसारपसार गर्नका लागि देहाय बमोजिम राजश्व बुझाउनुपर्नेछ ।

क) उत्खनन्मा माटो प्रति घन फुट रु.०.२५।

नदिजन्य पदार्थ प्रति घन फुट रु.६। (मू.अ.कर बाहेक)

२) पोखरी बनाई बढी भएको माटो ढुवानी गर्नुपरेमा ढुवानी गर्ने परिमाणमा मात्र रु.१। राजश्व लाग्नेछ ।

खण्ड ५
दण्ड जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था

१) सुनवल नगरपालिकाले नगरसभा बाट स्वीकृत आर्थिक बिधेयकमा उल्लेख भए बमोजीम हुनेछ ।

खण्ड ६
विविध

१) यो कार्यविधिमा भएका प्रावधानहरु सुनवल नगरपालिका क्षेत्रभित्र मात्र लागु हुनेछ ।

२) अन्य गाउं/नगरपालिकामा राजश्व बुझाई उत्खनन् तथा ओसारपसार गर्न अनुमति लिएका सवारी साधनले यस नगरपालिका क्षेत्रको बाटो प्रयोग गरि ओसारपसार गर्नुपरेमा नाकामा राजश्व बुझ्न बसेका कर्मचारीलाई सोको कागजप्रमाण देखाई बाटो मर्मत सम्भार तथा पर्यावरण दस्तूर मात्र बुझाएर ढुवानी गर्न सक्नेछन् ।

३) यदि कुनै बाटो वा नाकामा कर्मचारी नभएको खण्डमा सम्बन्धित वडा कार्यालयमा राजश्व बुझाउन सकिनेछ ।

४) यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुरा यसै बमोजिम र नभएका कुराहरुको हकमा प्रचलित कानून र तिलोत्तमा नगरपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ

अनुसूची १

सुनवल नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सुनवल, नवलपरासी ५,नं.प्रदेश, नेपाल

प.सं.

च.नं. मिति : २०७६/१०/२०

श्री जो जस संग सम्बन्धित छ ।

विषय : माटो उत्खनन् गरि ढुवानी गर्ने अनुमति दिईएको ।

प्रस्तुत विषयमा ....को नाममा दर्ता कायम रहेको सुनवल नगरपालिका वडा नं. ...... को साविक ....गाविस वडा नं.......... कित्ता नं.................को जग्गा क्षेत्रफल ......।........।........ बाट देहाय बमोजिमको शर्तको अधिनमा रही माटो उत्खनन् गरि ढुवानी गर्न अनुमति दिईएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराईन्छ ।

तपसिल

१) अनुमति लिने मुख्य व्यक्तिको नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क नं.:

२) माटो उत्खनन् गर्ने जग्गाको चारैतर्फका साँधियारहरु

पुर्व तर्फ .... पश्चिम तर्फ ....

उत्तर तर्फ .... दक्षिण तर्फ ....

३) उत्खनन् गरि ढुवानी गर्ने अनुमनित परिमाण

-१०० घ.फिटको टालीबाट .... ट्रिप (............ घनफिट)

-३०० घ.फिटको ट्रक टिपरबाट ...... ट्रिप (६ चक्के)(............ घनफिट)

-४०० घ.फिटको टिपरबाट.......... ट्रिप (१० चक्के) (............ घनफिट)

-५०० घ.फिटको टिपरबाट .... ट्रिप (हाईभा) (............ घनफिट)

-अन्य कुनै साधन

४) राजस्व बुझाएको विवरण

क) प्राकृतिक स्रोत (माटो) को राजस्व प्रति घनफुट रु ०।२५ का दरले रु.......................

ख) पर्यावरण तथा बाटो मर्मत दस्तूर प्रति टाली/ट्रक/टिपर रु..........।-का दरले रु........................

मिति..............र.नं............... बाट बुझाएको जम्मा राजस्व रु.........................

५ उत्खनन् गरि ढुवानी गर्ने अवधि : .... देखि .... सम्म

६ उत्खनन् र ढुवानीमा प्रयोग हुने साधनहरु -

७ ढुवानी गरि लैजाने स्थान र प्रयोग हुने मुख्य बाटो -

रामलाल श्रेष्ठ

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बोधार्थ

नोटः ढुवानीका साधन हेरफेर गर्नुपरेमा वा ढुवानी गर्ने म्याद समाप्त भएमा यसै कार्यलयलाई जानकारी गराई अनुमति लिनुपर्नेछ ।

प्रमाणिकरण मितिः २०७६/१०/२७

आज्ञाले

....

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत